

Behandling. Det er nemlig Tøbat. Jeg veed vel, at en saadan enkelt Position hører ikke vel hjemme under denne Sags Behandling; men allerede af den Grund, jeg her har fremsført, haaber jeg, at den høitværdige Formand vil tillade, at jeg omtaler den. Det er nu saa, at denne Artikel er paa det forelagte Lovforslag opført med den dobbelte Toldbeskatning af den nuværende; men det er en Artikel, der for Arbeideren ikke kan betragtes som Andet end en Nødvendighed, fordi Arbeideren ved Banens Magt er kommen til at betragte Nydelsen af Tøbat som en Nødvendighed. Under anstrengt Arbejde formindsker den Arbeidstiden for ham og dulmer baade Sult og Tørst. Sa, han nægter sig mangen en Gang hellere det Nødvendigte til sit Brød for at faae sin Tøbat, fordi denne Nydelse som sagt ved Banens Magt er bleven ham uundværlig, og fordi den bringer ham det Indtryk og den Fornemmelse, at den opliver, styrker og underholder ham under Arbeidet. Nu finder man jo her, at denne Artikel staaer med omtrent lige Beskatning for den simplere Sort, som Arbeideren nyder, og for de finere Sorter, som han ikke har Gode til at nyde. Jeg indrømmer, at det maasse vil have sine Banfælgeligheder at klassificere denne Artikel saaledes, at der kan lægges en Værditold paa den; men derfor tillader jeg mig saa meget mere at henlede Opmærksomheden paa, om man ikke faaer fra Ministeriets som fra Repræsentationens Side kunde bestemme sig til at vige tilbage fra den foreslaaede Toldforhøjelse og lade det blive ved den nu bestaaende Afgift. Da man nu er rede til at bringe saa store Offer for de uformuende Klasser ved Nedsættelser i andre Henseender; kunde man dog maasse ogsaa være i Stand til at bringe dette Offer.

Scholer: Naar man sammenholder de Udtalelser, der saaldt igaar, med Folkethingets Udtalelser ifjor og dets Udvalgs Forslag, er der tilsyneladende ikke stor Udsigt til, at man skulde komme overens om en Revision af Toldtarifen. Det blev igaar af det ærede 7de kongevalgte Medlem (Fischer) med Hensyn til Beskyttelsestolden ansøgt, at her maatte man ikke gaa ydelligere end vore Nabostater; man maatte søge at holde Skridt med Nabolandene, for at ikke vor Industri og vort Haandværk skulde overvældes. Den samme Tanke blev ifjor fastholdt af 2 Medlemmer af Folkethingets Udvalg, og jeg maa fuldstændig tiltræde den samme Tanke. Jeg tror, det vilde være Uret mod vor hele Industri og vort Haandværk, hvis man vilde gaa lavere med Indførselstold paa vore Industrigjenstande, end vore Nabostater gjøre; thi vor Haandværksstand vilde da umulig kunne udholde Konkurrencen over for større Lande; jeg tænker her navnlig paa Landene mod Syd. Vi have i Sylland i 1864 havt en lille Fornemmelse af, hvad det vilde føre til, dersom der var fri Indførsel eller

mindre Toldsatser end de nuværende. Da blev Sylland for en Del oversvømmet af tydske Fabrikata, navnlig Skomagerarbejde, og det solgtes ganske vist for en meget lav Pris; men efterhaanden som man kom til at bruge det, fandt man dog, at man ikke havde gjort den allerbedste Forretning, thi det buede ikke. Man kunde sige, at saa vilde Indførselen nok falde bort af sig selv, men i alt Fald er det min Tro, at dersom man nedsætter Beskyttelsestolden overfor vore Industridrivende og Haandværkere, saa vil det for mangt Haandværk blive umuligt at bestaa i Danmark, da de ikke kunne konkurrere med de større Lande ved Siden af, og stal man komme over til den saakaldte Frihandel, som der jo har været talt og skrevet saa meget om, og som har fundet sine varme Forsvarere, saa maa det ske successivt og ved meget langsomme Skridt. Frihandel er der vel i Grunden ingen Stat i Europa, som har indført eller gjort Skridt til at indføre. So, maasse kan man sige, at der i Tyrkiet er Frihandel, og Muselmændene finde sig vel ved, at engelske og franske Industridrivende ere villige til at forsyne dem med Alt, hvad de behøve, men i andre Stater ser man, at der er en Beskyttelse for Haandværk og Industri, og det tror jeg, vi her for vort Bedkommende maa holde fast paa ligeoverfor vore Nabostater, thi et lille Land som Danmark kan ikke gjøre Experimentier i denne Henseende. Hvad Toldsatserne angaar, da kan jeg være fuldstændig enig med dem, som mene, at man skal søge saavidt muligt at nedsætte Tolden paa virkelige Livsfordøneligheder, og det har derfor glædet mig at se, at Ministeren har foreslaaet Tolden hævet paa Ris, Ost, Salt og ogsaa paa Stenul. Det er dog for mig noget tvivlsomt, hvorvidt den frie Indførsel af Stenul virkelig vil komme den fattigere Del af Befolkningen tilgode. Jeg er nærved at have samme Mening, som blev udtalt igaar af det ærede Medlem derovre (Jensen), at den nærmest vil komme de større Etablissementer eller Industridrivende tilgode og kun i mindre Grad de Uformuende, men jeg har ikke Noget at indvende imod, at man forsøger det. Hvad angaar de andre, enten man nu vil kalde dem Livsfordøneligheder eller Sædvanefordøneligheder, som bleve nævnte af det ærede Medlem for 9de Kreds (N. Rasmussen); navnlig Kaffe og Sukker, da tror jeg, at den ærede Minister burde i det Mindste for Kaffens Bedkommende være gaaet til, som det blev foreslaaet i Folkethinget ifjor, at have Krigsstatstolden. Den ærede Minister omtalte igaar med Hensyn til Krigsstatstolden, at det kun var tilfældigt, at den var bleven staaende; Meningen havde kun været, at den skulde være interimistisk. Ogsaa af den Grund tror jeg, at man maa stræbe hen til saavidt muligt at heve den; i det Mindste burde det efter min Formening ske for Kaffens Bedkommende. Nu kan det vel siges, at det vil dog være en saare liden Gevinst, som derved vil